

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

У БЕШАНКОВІЧАХ НЕ ХАПАЛА ПІТНОЙ ВАДЫ

Масавы разбор вады па раніцах і вечарах не дазваляў у ліпенскую спёку станцыям абезжалежвання ў Бешанковічах кампенсаваць запасы вады ў дзённы і начны час.

Асабліва актуальная гэтая праблема для станцыі «Паўднёвая», дзе кругласутачна дзяжураць працаўнікі водаканала. Расход вады тут большы, чым яе паступленне. «Апошнія два тыдні, - распавядаў начальнік Бешанковіцкага ўчастка

філіяла «Лепельводоканал» УП «Віцебскаблводоканал» С. Мацугану, - станцыя «Паўднёвая» працуе круглыя суткі, не спыняючыся ні на хвіліну.

Каб разгрузіць яе, вывучаецца нават магчымасць перападключэння частцы пасёлка да станцыі «Маладзёжная».

І хоць станцыі абезжалежвання ў райцэнтры будаваліся з вялікім запасам, сёння нават гэтага запasu не хапае».

Праблема вырашыцца, як толькі пойдучь дажджы. А пакуль давайце будзем паводзіць сябе як сапраўдныя гаспадары аднаго з галоўных прыродных багаццяў чалавецтва, якім з'яўляецца пітная вада.

Па матэрыялах "Зары"

КАДРЫ

НОВЫ НАЧАЛЬНІК УПРАЎЛЕННЯ

26-га ліпеня 2021 года, на пасаду першага намесніка старшыні-начальніка ўпраўлення па сельскай гаспадарцы і харчаванню Бешанковіцкага райвыканкама прызначаны Мікалай Сцежкін, які да гэтага часу працаваў першым намеснікам старшыні Талачынскага райвыканкама.

Мікалаю Сцежкіну 35 гадоў. З пятага класа ён вучыўся ў Выдрэйскай сярэдняй школе Лёзненскага раёна. Потым скончыў Гарадоцкі аграрна-тэхнічны каледж, Смаленскі юрыдычны інстытут. У 2016 годзе завочна скончыў Горацкую сельгасакадэмію.

За 13 гадоў ён прайшоў працоўны шлях ад тэхніка-электрыка да дырэктара лёзненскага прадпрыемства «Выдрэя» Віцебскага аддзялення Беларускай чыгункі.

Апошнія паўтара гады з лістапада 2019 года Мікалай Сцежкін працаваў першым намеснікам старшыні Талачынскага райвыканкама.

У дзень яго прызначэння на тую пасаду яму давалі наказ: "На новым

працоўным месцы арганізаваць ўсе сельскагаспадарчыя працэсы на высокім узроўні, паколькі рэальныя эканамічныя паказчыкі некаторых арганізацый ніжэй магчымых.

Талачынскі раён, на думку старшыні камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванню аблвыканкама Міхаіла Прыдыбайла, - адна з жытніц вобласці і па ўрадлівасці глеб ані не саступае Аршанскаму. У разрэзе раслінаводчага вектара Мікалая Сцежкіна нацэльваюць на павышэнне культуры земляробства, атрыманне валавога збору збожжавых не менш за 100 тысяч тон.

Сур'ёзна трэба ўзяцца і за жывёлагадоўчы блок, у прыватнасці, надаючы асаблівую

ўвагу павелічэнню вытворчасці малака і паляпшэнню яго якасных характарыстык. Ва ўнісон гэтаму пазначаная Мікалаем Шарстнёвым неабходнасць узвядзення ў раёне новага малочна-таварнага комплексу, што ў канчатковым выніку дазволіць максімальна загрузіць магутнасці перапрацоўчых прадпрыемстваў і тым самым прырасці па даходах."

У Талачынскім раёне, на апошняй пасадзе Мікалая Сцежкіна, у 2020 годзе тэмп росту вытворчасці сельгаспрадукцыі склаў 117,1% пры заданні 105%. Аграрыямі Талачыншчыне выраблена 20,5 тыс. тон прадукцыі вырошчвання жывёлы і птушкі ў жывой вазе, або 111, 6% да ўзроўню 2019 года. Валавы надой малака выйшаў на ўзровень 29,9 тыс. тон, або 119,5% да 2019 года. Надой малака ад каровы павялічыўся на 592 кг і склаў 3380 кг.

**Г.Станкевіч
па матэрыялах СМІ**

Партал твайго горада: <http://beshankovichy.by>

COVID-19

МОЖНА ПРЫШЧАПІЦА АД COVID-19

Установа аховы здароўя «Бешанковіцкая цэнтральная раённая бальніца» інфармуе аб рызыцы заражэння інфекцыяй COVID-19.

Па дадзеных, на тэрыторыі краіны і ў нашай вобласці пачасціліся выпадкі цяжкай плыні інфекцыі ў маладых людзей, у тым ліку і са смяротнымых выходам. Вакцынацыя абараняе ад рызыкі ускладненай інфекцыі. У раёнай

бальніцы вакцынацыя даступная адразу (пры звароце ў прышчэпачны кабінет або да тэрапеўтаў) і па папярэднім запісе.

Звярніце ўвагу і на сваіх пажылых родных, суседзяў, сяброў. Толькі масавай вакцынацыяй мы зможам супрацьстаяць

чарговай хвалі каронавіруснай інфекцыі. Вакцына - адзіная рэальная абарона. Лекаў ад COVID-19 не існуе!

Калі ў вас ёсць якія-небудзь пытанні па прышчэпках, звяртайцеся па тэлефоне 6-51-57 (прыёмная галоўнага ўрача).

На 08.07.2021г. вакцынацыя праводзілася вакцынай вытворчасці Расійскай Федэрацыі Спандарожнік V. beshankovichy.vitebsk-region.gov.by

ЭНЭРГЕТЫКА

У ВЯРХОЎЕ ПРЫЙШОЎ ГАЗ

Усё было б добра, калі б у гэтым аграгарадку тры гады таму не зачынілі школу. Тое яскрава сведчыць, што з газам ці без яго аніякой перспектывы ў гэтага населенага пункта ў будучыні няма.

17-га ліпеня 2021 года на ўрачысты пуск у Вярхоўе прыехалі Міністр энергетыкі Рэспублікі Беларусь Віктар Каранкевіч, член Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, генеральны дырэктар ДВА па паліву і газіфікацыі «Белпалівагаз» Аляксей Кушнаренко і генеральны дырэктар ВРУП «Віцебскаблгас» Пётр Шэршань.

У Вярхоўі да блакітнага паліва далучылі два 27-кватэрныя жылыя дамы. У перспектыве - газіфікуюць прыватныя домаўладанні, малочнатаварную ферму, а ў 2022 годзе - спажывецкі кааператыв.

- 3 12 аграгарадкаў Бешанковіцкага раёна газ прыйшоў у шосты, - паведаміла старшыня Бешанковіцкага райвыканкама Галіна Унуковіч. - Гэта не толькі павышэнне якасці жыцця

мясцовых жыхароў, але і магчымасць палепшыць эканамічныя паказчыкі сельскагаспадарчай вытворчасці. Напрыклад, нават сушылкі, якія працуюць на газе, стануць больш прадукцыйнымі. Будзе газ - будзе вытворчасць, працоўныя месцы, дастойная заробатная плата.

Дзеля падвода газа ў Вярхоўе прыйшлося пабудаваць газаправод даўжынёй 9 кіламетраў.

За 2020 год у Віцебскай вобласці пабудавалі 42 км газаправода ў дзевяці раёнах.

А.Тутэйшы

*Нас няма анідзе.
Нас забрала сутоньне вякоў.
Мы ў змаганьні з планідай
разьбіліся, зьніклі, палеглі.
Ад праклятага рабства,
ад арміі рабаўнікоў
мы сышлі прэч зь зямлі,
мы за хмарами ў неба палезьлі.*

*Як вада з пацалункамі сонца
на крылах тугіх
узлятае ў нябёсы,
становіцца там аблачынай,
так і мы з сваіх месцаў абжытых,
з куткоў дарагіх,
у паднеб'е ўзняліся,
бо жыць на зямлі немагчыма.*

*Не ўздае пра дом свой
бяздомная хмарка ўгары,
ёй бракуе з народзінаў
хаты і роднай калыскі.
Мы ж ня нейкія хмары,
мы церпім усё да пары,
каб аднойчы праліцца
дажджом ачышчальным, вялікім.*

*І тады – сьцеражыся,
хто нас каравуліць з нажом!
І – бывай, цішыня,
пра якую бязвольныя мараць.
Мы ня зьніклі нідзе,
мы ўваскрэсьнем
і прыйдзем дажджом,
у сасьмяглу ціш
навальніцай вяртаюцца хмары.*

Георгі Станкевіч

ІНФАРМАЦЫЯ

АДЗІНЫ ПРЫЁМ ВЫКЛІКАЎ ПА ЛІНІІ «103»

Адміністрацыя дзяржаўнай установы аховы здароўя "Віцебскі абласны цэнтр хуткай медыцынскай дапамогі" (ДУАЗ «ВАЦХМД») інфармуе аб тым, што з 26.07.2021 года будзе ажыццёўлена пераключэнне тэлефоннай сувязі з раённым аддзяленнем хуткай медыцынскай дапамогі на адзіны прыём выклікаў па лініі «103» ў апэратыўны аддзел ДУАЗ «ВАЦХМД».

Брыгады неадкладнай медыцынскай дапамогі, згодна з загадам галоўнага ўпраўлення па ахове здароўя Віцебскага аблвыканкама ад 09.04.2021г. №234 «Аб удасканаленні арганізацыі неадкладнай медыцынскай (працяг на стар. 2)

ІНФАРМАЦЫЯ

(пачатак на стар. №1)
дапамогі насельніцтву
Віцебскай вобласці»,
паступаюць у аператыўнае
падпарадкаванне ДУАЗ
«ВАЦХМД» і выклікі для
іх перадаюцца толькі

аператыўным аддзелам
ДУАЗ «ВАЦХМД». ПРЫЁМ
выклікаў для аказання
хуткай і неадкладнай
медыцынскай дапамогі будзе
ажыццяўляцца па адзінай
лініі «103», у аператыўным

адзеле ДУАЗ «ВАЦХМД».

Адпраўка СМС для тых, у
каго парушэнні слыху і мовы,
па тэлефоне 8-029-533-49-79
(МТС) і 8-029-175-61-99 (А1).

“Зара”

НАША СПАДЧЫНА

УСЁ ПРА БЕЛ-ЧЫРВОНА-БЕЛЫ СЦЯГ

Бел-чырвона-белы сцяг быў прыняты як дзяржаўны Беларускай Народнай Рэспублікай (БНР) у траўні 1918 года, але беларускія арганізацыі пачалі карыстацца ім крыху раней.

БНР – праект немцаў?

Не, кайзераўская Нямецчына ваража ставілася да БНР. Незалежнасць БНР была абвешчана Выканаўчым камітэтам Рады Усебеларускага з’езду. Гэта быў з’езд рабочых, сялянскіх і салдацкіх дэпутатаў, правядзенне якога ўхвалілі бальшавікі і нават дапамаглі ў арганізацыі. Калі ў 1918 годзе бальшавікі адступілі з Менску паднапорам немцаў, Выканаўчы камітэт выдаў Першую Устаўную грамату, якая абвешчала, што выканаўчая ўлада на беларускіх землях пераходзіць да Народнага сакратарыяту БНР. Але немцы не прызналі гэтага сакратарыяту. Калі яны ўвайшлі ў Менск, то прагналі сакратарыят з будынку, які той займаў, сканфіскавалі касу БНР і пазрывалі бел-чырвона-белы сцяг.

Цікарысталіся калабаранты ў гады савецка-германскай вайны 1941–1945 гг. бел-чырвона-белым сцягам?

Так, карысталіся. Але гэта былі невайсковыя арганізацыі: напрыклад, Саюз беларускай моладзі. Тое, што яны карысталіся бел-чырвона-белым сцягам, трэба разглядаць як злачынства калабарантаў – яны апаганілі нацыянальную сімваліку.

Дарэчы, толькі лянiвы не сказаў, што калабаранты замаралі і іншыя нацыянальныя сцягі – Францыі, Бельгіі, Расеі, Украіны, Азербайджану...

Ці палілі вёскі пад бел-чырвона-белым сцягам?

Не, не палілі. Прынамсі звестак пра гэта не выяўлена. У гэтым пытанні, напрыклад, разбіраўся гісторык Міхась Ткачоў. У сваім артыкуле «Национальные символы: народ и история» (газета

«Советская Белоруссия», №№ 235 (17716) і 236 (17717) ад 11 і 12 кастрычніка 1989 г.) ён піша, што працаўнікі Беларускага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны не ведаюць фактаў правядзення карных аперацыяў пад бел-чырвона-белымі сцягамі. Міхась Ткачоў дадаткова спасылаецца на аўтараў кнігі «Я з вогненнай вёскі...» Алеся Адамовіча, Янку Брыля і Уладзіміра Калесніка, якія сцвярджалі, што сведкі карных аперацыяў не бачылі бел-чырвона-белай сімвалікі ў карнікаў.

Дарэчы, фільм «Ідзі і глядзі» (1985 г.) быў зняты паводле сцэнара Алеся Адамовіча.

Ці абуралі вэтэраны Другой сусветнай вайны бел-чырвона-белы сцяг?

Магчыма, кагосьці і абуралі. Але сярод вядомых вэтэранаў, якія агітавалі за бел-чырвона-белы сцяг, можна назваць Васіля Быкава (артылерыст), Янку Брыля (пачаў вайну ў польскай марской пяхоце, скончыў – у савецкіх партызанах), Валянціна Тараса (пайшоў у партызаны 13-гадовым хлопцам), Максіма Танка (франтавы журналіст). Іншы прыклад – вэтэран Мікалай Сурын, які быў партызанам і стаў шырока вядомым у 2016 годзе, калі падпісаўся за прызнанне бел-чырвона-белага сцяга гісторыка-культурнай каштоўнасцю.

Ці праслаўляе бел-чырвона-белы сцяг фашызм?

Не, не праслаўляе. Ён не праслаўляў фашызму, калі быў прыняты як дзяржаўны сцяг у 1991 годзе, ён не праслаўляў пазней, калі пад ім збіраліся апазіцыйныя мітынгі. Не праслаўляе і цяпер, падчас пратэстаў 2020–2021 гг.

Ці з’яўляецца бел-чырвона-белы сцяг экстрэмісцкім?

З пункту гледжання Аляксандра Лукашэнкі – безумоўна. Мірныя пратэстоўцы пад гэтым сцягам так напалохалі яго ў жніўні, што ён сам узяў у рукі аўтамат, каб бараніцца. Але насамрэч нічога экстрэмісцкага ў бел-чырвона-белым сцягу няма. Прынамсі, так лічаць каля 900 беларускіх гісторыкаў. Інфармацыя пра першыя рэальныя крокі да прызнання бел-чырвона-белага сцягу экстрэмісцкім з’явілася ў лютым 2021 года. Але, як высветлілася, гаворка ішла пра ўзмацненне адказнасці за экстрэмізм, а не пра забарону сцяга. Бел-чырвона-белы сцяг хочучы забараніць з іншай прычыны – як сімвал калабарантаў.

Улады проста баяцца бел-чырвона-белага сцяга?

Пра бел-чырвона-белы сцяг «Белсат» пагутарыў з кандыдатам гістарычных навук Алесем Пашкевічам. Той тлумачыць, што варажасць уладаў да бел-чырвона-белага сцяга звязаная ў першую чаргу з тым, што ён зрабіўся сімвалам пратэставых настрояў. «Гэта палітычна-ідэалагічнае змаганне, і ўсякія спробы нешта давесці праз гісторыю – непераканаўчыя», – лічыць гісторык.

«Зрэшты, галоўная мэта ўладаў – праз забарону бел-чырвона-белага сцяга спыніць пратэставыя настроі. Бо тое, што адбылося летась пасля выбараў, іх моцна напалохала, і цяпер за любую праяву нягоды, нейкага пасіўнага супраціву можа «прыляцець» адміністрацыйная ці крымінальная адказнасць. Таму вядзецца запалохванне, а ўлады словам і справай дэманструюць, што ніякіх бяспечных формаў супраціву ў Беларусі няма», – робіць выснову аўтар артыкулу.

Крыніца інтэрнэт

ТРАГЕДЫ

ТОНУЦЬ ЛЮДЗІ ПАЎСЮЛЬ

3 пачатку года ў Віцебскай вобласці ўжо патанулі амаль шэсць дзесяткаў чалавек. Дзве траціны з іх загінулі за няпоўныя два месяцы лета.

11 ліпеня на возеры Высокае каля вёскі Богіна Браслаўскага раёна патануў 36-гадовы мужчына. Ён адпачываў на прыродзе з сябрамі, але дамоў не вярнуўся. Раніцай 12 ліпеня родныя забілі трывогу, у 10:20 вадалазы ОСВОД знайшлі яго цела ў возеры.

13 ліпеня ў Лёзна ўвадаме «Лясныя кар’еры» патанула 13-гадовая дзяўчынка.

Дзяўчынка, якая папрасіла сяброўку навучыць яе плаваць, аддалілася ад берага прыблізна на пяць метраў і праз некаторы час апынулася пад вадой. Яе цела ратавальнікі знайшлі за 15 метраў ад берага на двухмятровай глыбіні.

15 ліпеня ў вёсцы Бабічы Глыбоцкага раёна ў сажалцы патануў пенсіянер. Яго цела выцягвалі з вады работнікі

ОСВОД. Усе абставіны здарэння высвятляюцца.

Увечары 16 ліпеня ў Рубе патануў 25-гадовы хлопец. Малады чалавек з двума калегамі вяртаўся з працы і вырашыў выкупацца ў даламітавым кар’еры. Хлопец нырнуў у вадку і больш на паверхні вады не з’явіўся, а яго прыяцелі змаглі выбрацца на бераг.

Раніцай 17 ліпеня ў раёне парку Мазурына ў Дзвіне патануў 31-гадовы мужчына. Ён адпачываў на беразе ракі са знаёмым, яны выпівалі.

Малады чалавек вырашыў выкупацца, нырнуў у вадку і не вынырнуў. Яго цела знайшлі на глыбіні 3 метраў на адлегласці 15 метраў ад берага.

Увечары 18 ліпеня ў вёсцы Паручнікі ў сажалцы патануў 71-гадовы пенсіянер. Яго знайшлі на двухмятровай глыбіні, абставіны гібелі састарэлага мужчыны усталёўваюць, паведамляецца прэс-службай МНС.

Народныя Навіны
Віцебска

АЛКАГАЛІЗАЦЫЯ

БЕЛАРУСЬ
САСТУПАЕ
Ў БАРАЦЬБЕ
З АЛКАГАЛІЗМАМ

У Беларусі на сёння зарэгістравана 160 тысяч асоб з алкагольнай залежнасцю — гэта значыць тых, каго паставілі на дыспансерны ўлік. Калі прыняць пад увагу, што на ўлік ставяць па рашэнні псіхіятра-нарколага, «даходзяць» да ўключэння ў гэту статыстыку далёка не ўсё.

Пры гэтым улады ўжо каторы год рапартуюць пра барацьбу з алкагалізмам і неймаверныя поспехі ў гэтай справе.

Але і ў 2016 годзе на ўліку стаялі ўсё тыя самыя 160 тысяч чалавек. І вядома, гэта не цалкам адны і тыя людзі.

Пры гэтым за пяць гадоў крыху знізілася насельніцтва краіны: калі ў 2016-м у Беларусі пражывалі 9,469 млн чалавек, то ў 2021-м — 9,35 млн. А цяпер лічым: пяць гадоў таму на ўліку стаялі 1,69% насельніцтва краіны (калі лічыць ад поўнага насельніцтва, гэта значыць з дзецьмі і ляжачымі хворымі), сёння — 1,71%.

Паказчыкі 2016 года таксама вельмі высокія: на 100 тысяч насельніцтва, згодна з Белстатам, было 1889 тых, хто стаіць на ўліку. Для параўнання: у 1995-м іх было 1198. Гэта значыць, за апошнія 25 гадоў сітуацыя прыкметна пагоршылася. Як і статыстыка па ўжыванні алкаголю.

Міністр аховы здароўя Дзмітрый Піневіч нядаўна паведаміў пра тое, што ўзровень спажывання алкаголю ў год на кожнага жыхара краіны, старэйшага за 15, склаў 10,8 літра чыстага спірту. Гэта — правад дзяржпраграмы "Здароўе нацыі і дэмаграфічная бяспека": мэтай на 2020-ы пазначалася спажыванне не больш як 9,2 літра ў год.

Прычым, па звестках СААЗ, Беларусь займае лідарскія пазіцыі ў свеце менавіта па спажыванні моцнага алкаголю. Але пра гэта далей.

Разам з тым яшчэ некалькі гадоў таму Мінздароўя са спасылкай на СААЗ расказваў пра тое, чаму трэба зніжаць спажыванне алкаголю:

— Паводле звестак СААЗ, спажыванне чалавекам больш як васьмі літраў алкаголю нясе пагрозу не толькі здароўю, але і вядзе да дэградацыі грамадства, зніжэння працоўнай прадукцыйнасці і ўплывае на наступныя пакаленні.

Распаўсюджанае меркаванне, што ўсю дрэнную статыстыку па алкагалізме і ў цэлым па колькасці алкаголю, які выпіваецца, нам "робяць" пладова-ягадныя віны. Калі зазірнуць у афіцыйную статыстыку, гэта не так.

На гарэлку прыпадае 45,8% прададзенага алкаголю за год, на піва — 21,5%, а на вінаградныя віны — 10,7%. Пладовыя віны каторы год запар губляюць сваю папулярнасць. Зразумела, гэта статыстыка па продажках, у якой не ўлічаны тыя ж "свойскія віны", але наўрад ці яны прыкметна могуць змяніць карціну.

Ужо ёсць і статыстыка па першым квартале 2021 года. За першыя тры месяцы беларусы сталі купляць прыкметна больш пеністых вінаў (+7,4%), каньяку і брэндзі (+13%) і лікёраў (+9%). А цяпер увага: у параўнанні з першым кварталам 2020-га слабаалкагольных напояў прадалі на 48,9% больш.

Такія вось поспехі нацыянальнай барацьбы з алкагалізмам.

Еўрарадыё

АБ’ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі «Крывінку», то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: <http://kamunikat.org/kryvinka.html> каталагу «Пэрыёдыка» для далейшага выкарыстання яшчэ да з’яўлення газеты на паперы.

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

ЛАПАЦЬ ЯК ПРЫКЛАД ТРАДЫЦЫЙНАЙ КАШТОЎНАСЦІ

У змаганні Добра са Злом перамога застаецца за
Добром. Чакаць засталася нядоўга, патрывайце.

У нашых паўднёвых суседзяў растае суверэнітэт — і ад гэтага пакутуюць людзі. Гэту думку я не высмактаў з пальца. Не мой узровень.

Чаму, аднак, у нашых паўднёвых суседзяў растае суверэнітэт? Адказ на гэта экзістэнцыйнае — гэта значыць, вельмі важнае для існавання чалавецтва — пытанне, я ў два клікі знайшоў у сваёй кампутарнай бібліятэцы: «... усходнеславянскім народам застаюцца два шляхі: ці яны кансалідуюцца, аб'ядноўваюцца і ствараюць свой уласны цэнтр развіцця і сілы, ці яны ператвараюцца ў „этнаграфічны матэрыял“, глебу і ўгнаенне для развіцця іншых цывілізацыйных цэнтраў».

Няма нічога дзіўнага ў тым, што такое глыбокае адкрыццё я здабыў з артыкула, надрукаванага ў часопісе «Беларуская думка». Дзе яшчэ друкавацца доктару філасофскіх навук, прафесару, аўтару больш за 270 навуковых прац, у тым ліку цэлага шэрагу манаграфій, падручнікаў і навуковых дапаможнікаў Чэслава Кірвеля?

У прыведзенай цытаце рэкамендую звярнуць увагу на злучнік «ці». Без яго не абыходзіцца ні адно публічнае выказванне сучасных маніхей. Тут напрошваецца тлумачэнне, і нягледзячы на тое, што ў «Азбуках паліталогіі» сутнасць маніхейства раскрывалася неаднаразова, буду вымушаны звярнуцца да самацытавання: «маніхейства — вучэнне, заснаванае ў III стагоддзі рэлігійным філосафам Мані. Схільныя да маніхейства грамадзяне разглядаюць свет як арэну, на якой у апошняй бітве сышліся Дабро і Зло, Святло і Цемра».

Тыповы маніхей адрознівае толькі два колеры: чорны і белы. Ніякіх паўтонаў для яго не існуе. Адсюль дзяленне супляменнікаў на «сваіх» і ворагаў. Ёсць логіка культуры, у якой маніхейства — адна з базавых характарыстык. Той, хто заклікае да вяртання да традыцыйных каштоўнасцяў, павінен памятаць пра гэта.

Праблема «лішніх»

Спецыялістаў традыцыйных каштоўнасцяў у нас лічыць — не пералічыць. Аднак гэта

не перашкаджае і заездным гастралёрам паспяхова ўплываць сваё лыка ў рагожу айчыннай прапаганды. Свежы прыклад — сакратар Савета бяспекі Расіі Мікалай Патрушаў, які наведваў Беларусь з афіцыйнымі візітамі ў канцы чэрвеня. Яму і слова: «Мы — прыхільнікі традыцыйных каштоўнасцяў, і іх трэба адстойваць. Таму кансультацыі вельмі карысныя, прайшлі выключна плённа. Нашы апараты (Саветаў бяспекі РБ і РФ. — С. Н.) працягнуць супрацоўніцтва».

Апараты Саветаў бяспекі — як кладоўкі для захоўвання традыцыйных каштоўнасцяў! Калі так пойдзе і далей, то дажывем да артыкула ў Канстытуцыі, якая абавязвае грамадзян сёбраць капусту выключна лапцём. А што, чым лапаць — не традыцыйная каштоўнасць?

На дварэ XXI стагоддзё, на дварэ пяты тэхналагічны ўклад. Што там яшчэ на дварэ? На беларускім... — поўна носьбітаў традыцыйных каштоўнасцяў, а на расійскім — у працэнтных суадносінах іх яшчэ больш.

У Еўропе пераход ад традыцыйных каштоўнасцяў да каштоўнасцяў мадэрну пачаўся ў XVIII стагоддзі ў выніку прамысловай рэвалюцыі. Адзін з вынікаў гэтага пераходу — павелічэнне сярэдняй працягласці жыцця з 30 да 80 гадоў. Каму такое благодзежа можа спадабацца, калі ўлічыць, што на змену феадалізму (аграрнаму грамадству) прыйшоў капіталізм (індустрыяльнае грамадства) з яго нястрымнай прагай нажывы і палавой распуснасцю?

У Расіі гэты пераход пачаўся яшчэ пры цары-баюхну і завяршыўся пры дарагім Леанідзе Лычы (убССР гарадское насельніцтва перавысіла сельскае ў 1975 годзе), але ён не суправаджаўся адекватнымі

зменаў у грамадстве. Чалавек савецкі, нягледзячы на свой высокі ўзровень адукацыі, ад традыцыйных каштоўнасцяў так да канца і не пазбавіўся, чым, зрэшты, і ганарыўся.

Балючая праблема любога сістэмнага пераходу — гэта праблема «лішніх». Прыгадаем словы Астапа Бэндэра з «Дванаццаці крэслаў»: «Кіса, мы чужыя на гэтым свяце жыцця!»

Цытату з несмяротнага рамана растлумачу цытатай, запэчычанай у расійскага блогера Анатоля Несміяна: «Справа ў тым, што ўзнікае не проста новы ўклад, а наогул новае асяроддзе. У паў метэарыт — змяніўся клімат — дамінуючыя віды выміраюць проста таму, што яны адаптаваныя і паспяховыя толькі ў тым клімаце, які быў да падзення метэарыта...»

У сацыяльных катастроф — тыя ж заканамернасці. Пасля пераходу — што «уверх» (у выпадку поспеху), што «ўніз» (у выпадку няўдачы) вялікая частка цяперашняга соцыуму вырачана на паразу. Не толькі ў фізічным сэнсе, але і ў ментальным. Усе тыя нормы, якія дзейнічалі ў ім, у новай рэальнасці акажуча непатрэбнымі. А магчыма, нават шкоднымі. Таму яны застануцца ў выглядзе паданняў, легенд, міфаў, але іх не возьмуць з сабой у новую нармальнасць...»

Яшчэ гадоў 5–10 утрымацца Добрымі намерамі выбрукавана дарога ў пекла. Хто сёння памятае пра намер вырабляць беларускія мабільныя тэлефоны? А як наконт вытворчасці верталётаў? Дзе працякае тая Лета, у якую ўсё гэта адышло?

Не памятаю, у якім з даўніх гадоў у Міністэрстве гандлю СССР паўстала ідэя арганізаваць вытворчасць кухоннай мэблі. Па ўзоры далёка ехаць не давялося. У ГДР масавы выраб

такой мэблі быў наладжаны. «Ідэя не проста ўзнікла, — піша эканаміст Алес Грыгор'еў у кнізе „Эпоха росту“, — але і знайшліся энтузіясты, якія здолелі ўгаварыць начальства, і праект быў дадзены ход. Дык вось, першы савецкі кухонны гарнітур з'явіўся... праз 10 гадоў».

Затрымка адбылася не з-за бюракратыі. «Давалася стварыць дзве новыя падгаліны, — г.зн. вылучыць інвестыцыі, пабудавальныя заводы, вырабчы, закупіць і наладзіць абсталяванне...» І яшчэ шмат чаго давялося рабіць упершыню...

Ёсць такое паняцце — прадметна-тэхналагічнае мноства (ПТМ). Не палохайцеся, а ўявіце, што групу распрацоўшчыкаў айфонаў з дапамогай машыны часу перанеслі ў Афіны часоў Пярыкла (495–429 г.да н.э.). І што нашы разумнікі здолелі б там стварыць?

У кожнай эпохі — сваё ПТМ, і тое, без чаго немагчыма было пабудавальны Акрополь, бескарысна для вытворчасці электронных вытворчасцяў.

Колькі ні мадэрнізуі такарныя станкі, вывезеныя з Германіі ў 1945 годзе, у вытворчасці інтэгральных схем карысці ад іх няма. Але абсталяванне для электроннай прамысловасці ўсходнеславянскія народы не вырабляюць, а «поўныя мязотнікі» на Захадзе самі яго не прададуць і іншым не дазваляць.

Што застаецца рабіць тым, хто аказаўся чужым на свяце пятага тэхналагічнага ўкладу? Апеляваць да традыцыйных каштоўнасцяў — і адначасова спрабаваць выдаць свае правалы за поспехі. Глядзіш, яшчэ гадоў 5–10 гэта дазволіць ім утрымацца ля бюджэтнай кармушкі.

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
novychas.by

«НЕВЕРАГОДНЫ 2020-Ы»

«У 2020 ГОДЗЕ БЕЛАРУСКАЯ НАЦЫЯ ЗНОЎ ЗАЯВІЛА СЬВЕТУ ПРА СЯБЕ»

Радые Свабода звярнулася да беларускіх інтэлектуалаў з просьбай падзяліцца іх бачаннем і разуменьнем падзеяў 2020 году, адказаць у шырокім сэнсе на пытаньне «Што гэта было?». Сёння прапануем вашай увазе адказы доктара гісторыі, журналіста і публіцыста Сяргея Абламейкі

Ключавымі месяцамі 2020 году для мяне сталі няжнівень-верасень, але травень-чэрвень.

Менавіта тады стала зразумела, што нацыя беларусаў жыве, выйшла на новы этап свайго развіцця і паміраць не збіраецца. Наадварот, яна нарадзіла новыя, больш асьвечаныя і больш культурныя пакаленні, зніталася, мабілізавалася і заявіла аб сваім праве кантраляваць дзяржаўнае ўтварэнне, якое носіць яе імя, але знаходзіцца ў руках кампрадорскай «вэртыкалі» зь няўцяжымнай, эклектычнай ідэалогіяй.

Шматлікія інтэрвю зь людзьмі па ўсёй краіне, якія стаялі ў чэргах, каб падпісацца за альтэрнатыўных кандыдатаў, сьведчылі пра нешта неверагоднае. Людзі адзін за адным, кажучы пра свае погляды і жаданні, пацвярджалі навуковыя тэзісы гісторыкаў і сацыёлагаў, якія ўсё XX стагоддзе вывучалі і сыстэматызавалі працэсы нараджэння і фармавання сучасных нацый.

У першай палове чэрвеня 2020 года пасьвеце пракацілася магутная хваля акцыяў салідарнасці беларускай дыяспары з удзельнікамі выбарчай кампаніі на радзіме.

Сотні акцыяў праходзілі пад бел-чырвона-белымі сьцягамі і Пагоняй. Калі ж нацыянальныя сьцягі з'явіліся над галоўнымі ўдзельнікаў акцыі салідарнасці ў такіх нетыповых месцах, як Кіпр, востраў Балі або Ізраіль, я апублікаваў (20.06.2020) першы тэкст пра новы этап у развіцці беларускай нацыі.

Вось тэзісы або цытаты з васьмі маіх эсэ, якія былі апублікаваныя ў чэрвені — лістападзе 2020 году, і некаторыя тлумачэнні да іх.

1. Новы этап у жыцці нацыі

Летась падзеі ў Беларусі я назваў завяршэннем фармавання беларускай нацыі. Іншыя пазней казалі пра нараджэнне, фармаванне, дафармаванне etc. Сёння я думаю, што можна гаварыць і пра абуджэнне нацыі, якая выздараўлівала ў сябе дома (у

сваёй дзяржаве).

Новы этап у гэтым працэсе пачаўся ў 2014 годзе пасля нападу Расеі на Украіну. Адносна інэртныя да таго часу беларусы ўсвядомілі экзістэнцыйную пагрозу свайму дзяржаўнаму і нацыянальнаму існаваньню і ўслед за ўкраінцамі апынуліся ў вышыванкі — пачаўся рост увагі да нацыянальнага.

2. Гістарычныя трыгеры

Асноўнымі пунктамі новага этапу ў жыцці беларускай нацыі (апрача падзеяў 2014 году ва Украіне) сталі: атрыманы Святланай Алексіевіч Нобэлеўскай прэміі па літаратуры ў 2015 годзе; антыдармаедзкія пратэсты зімы 2016–2017 гадоў; жорсткі разгон у Менску шматтысячнага шэсця з нагоды 99-х угодкаў незалежнасці БНР у сакавіку 2017 году;

святкаваньне 500-годдзя Бібліі Францішка Скарыны летам 2017 году;

шматтысячнае святкаваньне 100-х угодкаў БНР у сакавіку 2018 году ў Менску;

шматтысячны ўдзел беларусаў пад нацыянальнымі сьцягамі ў пахаванні Кастуся Каліноўскага і яго паплечнікаў у Вільні ў лістападзе 2019 году;

пандэмія каранавірусу, якая пачалася ў Беларусі ў лютым-сакавіку 2020 году і была фактычна праігнараваная ўладамі краіны;

перадвыбарчая кампанія вясны-лета 2020 году; фальсыфікацыя выбараў, пратэсты і гвалт сілавых структур супраць мірных дэманстрантаў і грамадзянскай супольнасці.

3. Апошняя нацыя Эўропы Вядомы тэарэтык нараджэння нацый, чэскі (працяг на стар. 4)

«НЕВЕРАГОДНЫ 2020-Ы»

(пачатак на стар. 3)

гісторык Міраслаў Грох вызначыў падставы і сувязі, на якіх сфармаваліся сучасныя нацыі. Падстаў можа быць шмат, але тры зь іх застаюцца нязьменнымі. Гэта:

Памяць пра агульнае мінулае, якое ўсьведамляецца як агульны лёс усёй этнічнай групы ці хаця б яе ключавых элемэнтаў.

Шчыльныя моўныя або культурныя сувязі, якія забяспечваюць больш высокі ўзровень сацыяльнай камунікацыі ўнутры групы ў параўнаньні з навакольнымь сьветам.

Канцэпцыя роўнасьці ўсіх членаў групы.

Выказваньні беларуска- і расейскамоўных людзей усіх узростаў, полаў, палітычных арыентацый і прыхільнасьцяў падчас пікетаў у сталіцы, абласных гарадах і самых аддаленых раённых цэнтрах паказалі, што ў думках людзей прысутнічаюць усе тры пастулаты Гроха:

«Мы — беларусы...»; «Наш народ варты лепшага жыцьця і лепшай долі...»; «У нас такая доўгая і вялікая гісторыя...»; «Пражывем мы бяз гэтай Расеі...»; «Мы заўсёды былі ў Эўропе...»; «Я люблю сваю дарагую, прыгожую, любімую Беларусь, не хачу зьяжджаць, хачу жыць тут...»; «Яна (улада) нас зусім не паважае...»; «Яны (чыноўнікі) нас за людзей ня лічаць...»; «Я хачу, каб яны нас паважалі, а не зьневажалі і ня ціснулі...»; «Мы хочам праўды і справядлівасьці, хочам роўных магчымасьцяў, каб кожны мог зарабіць на сям'ю і на дом...»; «Чаму я павінен ехаць за дзьве тысячы кілямэтраў на заробкі, прыніжацца? Што я сыну свайму скажу? Каб таксама ехаў да чужакоў на паклон?...».

Тут ня толькі ўсе тры пастулаты Міраслава Гроха, тут і адказ на пытаньне клясыка:

«А чаго ж, чаго захацелась ім, Пагарджаным век, ім, сьляпым, глухім?»

— Людзьмі звацца».

4. Моўнае паразуменьне

У Беларусі да 2020 году фактычна зьніклі супярэчнасьці паміж беларуска- і расейскамоўнымі людзьмі (калі ня браць у разлік паслугачоў і прыхільнікаў рэжыму, якія складаюць яўную меншасьць грамадства). Статус беларускай мовы

і яе маральны аўтарытэт значна вырасьлі. Зноў цытаты ўдзельнікаў перадавыбарчых пікетаў: «Выбачайце, я буду па-расейску, але беларуская мова прыгожая, я яе люблю...»; «Я пачну на роднай мове, але фармуляваць думкі мне лягчэй па-расейску. Вельмі прашу мне прабачыць...»; «Наша мова самая прыгожая, я, на жаль, мала на ёй размаўляю...»; «Бачыце, я не зусім упэўнена гавару на роднай мове...»; «Мы адродзім родную мову, яна клясная...».

Гэта маральная перавага і маральная сіла, якая непазьбежна дасьць свой плён у будучыні. Маніфэстным выяўленьнем паразуменьня і згоды паміж беларуска- і расейскамоўнымі беларусамі можа служыць выказваньне расейскамоўнай пісьменьніцы Сьвятланы Алексіевіч, якая ў 2017 годзе на сустрэчы з чытачамі ў Гомлі заявіла: «У нас нацыянальнай ідэяй можа быць толькі пабудова сваёй нацыянальнай дзяржавы, дзе была б наша нацыянальная мова».

5. Рэфэрэндум аб вяртаньні нацыянальных сымбалаў

Летам 2020 году адбыўся фактычны плебісцыт, на якім беларускі народ вярнуў сабе нацыянальную сымболіку, што была дзяржаўнай у 1918–1920 і ў 1991–1995 гадах: бел-чырвона-белы сьцяг і герб «Пагоня», а таксама вокліч «Жыве Беларусь!».

Сотні і сотні акцыяў салідарнасьці па ўсім сьвеце, дзясяткі мітынгаў аб'яднанага штабу падчас выбарчай кампаніі і акцыі супраціву сотняў тысяч людзей пасьля 9 жніўня 2020 году праходзілі пад нацыянальнымі сымбаламі. Пад імі была пралітая кроў абаронцаў дэмакратыі, іх узьнялі трактарабудайнікі, шахтары, праграмісты, іх вывешвалі на сваіх дамах і ў кватэрах людзі на захадзе, усходзе, поўначы і поўдні краіны.

Грамадзяне бяз розьніцы моваў, на якіх яны гавораць, прызналі бел-чырвона-белы сьцяг, герб «Пагоня» і вокліч «Жыве Беларусь» галоўнай сымбалічнай і сутнаснай альтэрнатывай дыктатуры.

Нацыя беларусаў заявіла, што прызнае сакральны статус нацыянальнай сымболікі. А сымболіка, як вядома, вызначае зьмест і эктэр разьвіцьця краіны і народу...

(скарочана)

Радые Свабода

АБАРОНЦЫ

«НАМ ЗАКРЫВАЮТ РОТ»

Дмитрий Лаевский в последний год стал одним из наиболее известных адвокатов в Беларуси. Он вел несколько громких дел, был защитником экс-банкира и претендента на пост президента Виктора Бабарико, а также члена Координационного совета Максима Знака. В июле Лаевского исключили из коллегии адвокатов, что фактически накладывает запрет на профессию в стране. Поговорили с Дмитрием о его работе в непростых условиях, давлении на адвокатов и солидарности коллег.

«Мы переходим к периоду, когда в ходу доносы»

— Недавно завершился один из самых громких судебных процессов страны за последний год. Было ли это дело знаковым для вас?

— Судебный процесс по делу Виктора Бабарико его адвокаты считают незавершённым. Завершилась только первая инстанция — вынесен приговор. Но поскольку этот приговор неправомерный, то мы это рассматриваем как промежуточный этап. Так что наша работа не завершена и задача, которая стоит перед нами, еще не выполнена.

Я продержался до конца первой инстанции и совместно с коллегами выработал правовую позицию по поводу незаконности обвинений. Это важно, в связи с этим я могу чувствовать пользу от себя в этом деле.

Для меня это дело — особенное. Во-первых, в связи с ним я утратил право

на профессию. Во-вторых, в связи с его объемом и значимостью. А также то, с какими классными людьми мне посчастливилось работать, и объем агрессии и угроз, с которыми пришлось столкнуться.

В моем случае они в итоге реализовались через дисциплинарную ответственность.

Мы увидели реализацию таких угроз еще осенью 2020 года, когда безосновательно был лишен лицензии Александр Пильченко, с которым мы начинали защиту [Бабарико]. Нам тогда продемонстрировали, что из-за любого высказывания, совершенно правового по своей сути, можно не позволить нам дальше работать.

— Как думаете, почему вас исключили уже после оглашения приговора по делу Виктора Бабарико? Судя по опыту, могли это сделать раньше.

ЭКАНОМІЧНАЯ ПАЛІТЫКА

«...МОЖА ІСНАВАЦЬ ТОЛЬКІ РЭПРЭСІЎНАЯ ЭКАНОМІКА»

Старшы навуковы супрацоўнік цэнтру BEROC, эканаміст Зьміцер Крук адказвае на пытаньне, ці могуць улады ўвесці валютныя абмежаваньні, прагназуе, што будучь рабіць улады з бізнэсам, і тлумачыць, што сталася з «рэформамі» ўраду Галоўчанкі.

— Апошнія тыдні зьявілася непацьверджаная інфармацыя, размовы пра тое, што ўлады могуць рыхтаваць пэўныя дзеянні для абмежаваньня абарачэньня замежнай валюты ў Беларусі. Ці ёсьць нейкія эканамічныя падставы для такіх чутак і ці магчыма, што ўлады прымуць такія рашэньні?

— Падставы для такіх разважанняў грунтуцца перш за ўсё на тым, што за апошні год адбыўся вельмі істотны адток валюты з банкаўскай сыстэмы Беларусі. Расьце замежны дзяржаўны доўг, усё больш складана яго абслугоўваць. Таксама ёсьць пытаньні наконт стабільнасьці замежнагандлёвага баянсу, які за апошні год нават палепшыўся, але з красавіка гэтае паляпшэньне зьдзімаецца. Таму існуе даволі вялікая колькасьць рызыка, якія могуць прывесці да валютнага крызісу.

У такой сытуацыі зусім ня дзіўна, што ўладам прыходзяць у галаву ідэі ўвесці пэўныя валютныя абмежаваньні. Дадатковы чыньнік — менавіта цяпер набываюць моц зьмены ў валютнае заканадаўства. Яшчэ год таму, калі яны прымаліся, некаторыя артыкулы ўспрымаліся як пэўная эканамічная лібералізацыя — напрыклад, пакінулі за Нацбанкам права ўводзіць пэўныя валютныя абмежаваньні. Усе гэта павялічвае хваляваньні, што ўлады могуць увесці нейкі нярынкавы рэжым кіраваньня валютнымі апэрацыямі...

— Часам кажуць, што наступныя пасьля журналістаў і праваабаронцаў — гэта бізнэсоўцы, прадпрымальнікі. Ці можна чакаць, што да бізнэсу прыйдуць з мэтай «раскулачыць»?

— Хутчэй мэта будзе не «раскулачыць», а «нармалізаваць». Яны хочуць бачыць бізнэс цалкам залежным ад улады. Толькі такі бізнэс, на думку ўладаў, мае права на

існаваньне.

— Ужо прайшоў пэўны час пасля ўвядзеньня эўрапейскіх санкцыяў і можна больш дакладна ацаніць іхны магчымы ўплыў. Калі аналізаваць толькі тыя санкцыі, якія ўжо ўвядзеныя, — які эфэкт яны будуць мець для беларускай эканомікі?

— Пакуль санкцыі пакідаюць даволі шмат поля для манэўру, для спробаў некай іх абысьці праз розныя бізнэс-схемы. Я думаю, у найбліжэйшыя месяцы гэта і будзе асноўным пытаньнем — ці ўдасца беларускім уладам пабудоваць такія схемы. Калі ж санкцыі будуць працаваць так, як абвешчана, найперш у калійнай і нафтавай галіне, то толькі гэта (не адразу, а з канца 2021-га — пачатку 2022 году) прывядзе да прасяданьня ВУП мінімум на 3 адсоткі. Натуральна, улады будуць шукаць нейкія пралазы, каб не дапусьціць такога эфэctu.

— Восеньню 2020 году беларускі ўрад прадставіў эканамічную праграму, якую ў іншай палітычнай сытуацыі можна было б расцаніць як дастаткова лібэральную. Што-небудзь з гэтага было ўвядзена ў жыцьцё ці ўсё засталася толькі дэкларацыяй? Ці эканоміка проста ідзе ўслед за рэпрэсіўнай палітыкай?

— Вядома, у рэпрэсіўнай палітыцы можа існаваць толькі рэпрэсіўная эканоміка. Я ня бачу пэрспектываў, каб нейкія прыгожыя пляны ці намеры, нават запісаныя ў праграмах, маглі б быць рэалізаваныя. Немагчыма сур'ёзна ставіцца да заяваў ураду пра нейкія «рэформы» у цяперашніх умовах. Гэта зусім іншая сытуацыя нават у параўнаньні з 2016–2017 годам, калі пачалася нармалізацыя адносінаў з Эўропай і гэта таксама рабіла ўплыў на пэўныя эканамічныя рашэньні. Цяпер гэтага ўплыву няма.

svaboda.azureedge.net

Заснавальнік і рэдактар:
Станкевіч Георгій
Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён,
в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru,
тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 29.07.2021 у 15.30
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяваньні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.

news.zerkalo.io

Ад рэдакцыі: Віктар Бабарыка асуджаны на 14 гадоў калоніі ўзмоцненага рэжыму. Адрас для лістоў: ИК №1. 211440, г. Новополоцк, ул. Техническая, 8.